

XIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 2Kn 1, 1-17)

(NB! Lugemine on muudetud jutluse kohaseks, tegelikult p.o. 1Kn19 ,16b.19-21)

Lugemine Teisest Kuningate raamatust:

Kord kukkus (kuningas) Ahasja Samaarias oma ülakambri aknavõredest läbi ja jäi haigeks. Ta läkitas käskjalad ja ütles neile: “Minge küsige Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt, kas ma saan terveks sellest haigusest.”

Aga Issanda ingel ütles tiselasele Eelijale: “Võta kätte, mine Samaaria kuninga käskjalgadele vastu ja küsi neilt: “Kas ei ole Iisraelis Jumalat, et lähete küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt?”

Seepärast ütleb Issand nõnda: voodist, kuhu sa oled läinud, ei astu sa enam alla, vaid pead tõesti surema!”” Ja Eelija läks teele.

Ja kui käskjalad tulid tagasi kuninga juurde, siis küsis ta neilt: “Miks te tagasi tulete?”

Nad vastasid temale ja rääkisid, mida olid kuulnud.

Siis ta küsis neilt: “Kuidas nägi välja see mees, kes tuli teile vastu ja rääkis teile neid sõnu?” Ja nad vastasid temale: “Mees kandis karusnahka ja ta niuded olid võõtatud nahkvööga.” Siis ta ütles: “See oli tiselane Eelija.”

Ja ta läkitas tema juurde viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest; ja kui see läks üles tema juurde, vaata, siis istus ta mäetipus, ja viiekümnepealik ütles temale: “Jumalamees, kuningas ütleb: tule alla!” Aga Eelija kostis ja ütles viiekümnepealikule: “Kui ma olen jumalamees, siis tulgu taevast tuli ja põletagu sind ja su viiskümmend meest!” Ja taevast tuligi tuli ning põletas tema ja ta viiskümmend meest.

Ja kuningas läkitas tema juurde teise viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest; ja see rääkis temaga ning ütles: “Jumalamees, kuningas ütleb nõnda: Tule kähku alla!” Aga Eelija kostis ja ütles neile: “Kui ma olen jumalamees, siis tulgu taevast tuli ja põletagu sind ja su viiskümmend meest!” Ja taevast tuligi Jumala tuli ning põletas tema ja ta viiskümmend meest.

Ja ta läkitas veel kolmanda viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest. Ja see kolmas viiekümnepealik läks üles, aga kui ta päralt jõudis, siis ta heitis põlvili Eelija ette ja anus teda ning ütles temale: “Jumalamees, olgu ometi su silmis kallis minu hing ja su sulaste, nende viiekümne hing! Vaata, taevast langes tuli ning põletas kaks esimest viiekümnepealikut ja nende mehed. Aga olgu nüüd minu hing su silmis kallis!”

Ja Issanda ingel ütles Eelijale: “Mine koos temaga alla, ära karda teda!” Siis ta tõusis ja läks koos temaga alla kuninga juurde. Ja ta ütles kuningale: “Nõnda ütleb Issand: et sa läkitasid käskjalad küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt, nagu ei oleks Iisraelis Jumalat, kellelt sõna küsida, siis ei astu sa enam alla voodist, kuhu sa oled läinud, vaid pead tõesti surema!” Ja ta suri Eelija räägitud Issanda sõna kohaselt.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps16 ,1.2.5. 7-8. 9-10. 11. R:1)

R: Issand, sina annad mulle mu pärisosa.

Kaitse mind, mu Jumal, sest sinu peale ma loodan,
ma ütlen sulle: sina oled mu Issand.

Sina, Issand, annad mulle mu pärisosa ja ulatad mulle mu karika,
sinu kätes on kõik, mis mulle liisu järgi on langenud.

R:

Ma tahan kiita Issandat, kes annab mulle nõu,
öösiti manitseb ta mind mu neerudes.

Issand on alati mu silme ees,
tema seisab mu paremal pool ja ma ei vangu.

R:

Sellepärast rõõmustab mu süda ja hõiskab mu hing
ning mu ihu võib elada, kartmata ohtu.

Sest sina ei jäta mu hinge surmavalda
ega lase oma pühal näha kaduvust.

R:

Ma ütlesin Issandale: sina oled mu Issand,
sina üksi oled mu õnn.

Sina annad mulle teada elurajad,
sinu palge ees on rõõmuküllus, hüved üha su paremal käel.

R:

(Teine lugemine Ga5 ,13-18)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast galaatlastele:

Vennad, vabaduse jaoks on Kristus meid vabaks teinud. Püsige siis, ja ärge laske end jälle orjaikkesse panna. Sest teie olete ju vabadusse kutsutud. Ometi ärge tehke vabadusest oma lihale ja isekusele õigustust, vaid teenige üksteist armastuses. Kogu seadus on täidetud selles: “Armasta oma ligimest nagu iseennast.” Aga kui te üksteist salvate ja lõhki kisute, siis pange tähele, et te üksteist sootuks ei hävita. Ma tahan teile südamele panna: laske Vaimul end juhtida, siis pääsete oma liha ja

isekuse himudest. Liha tahtmised on ju Vaimu vastu ning Vaimu tahtmised on teistsugused kui liha omad, nii on nad teineteise vaenlased. Sellepärast te ei saagi teha mida tahaksite. Aga kui te lasete end Vaimust juhtida, siis ei ole te enam seaduse all.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14,23)

Halleluuja. Mina olen tee ja tõde ja elu,
keegi ei tule Isa juurde teisiti kui minu kaudu. Halleluuja.

(Evangeelium Lk9 ,51-62)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Kui aeg oli kätte jõudnud, et Jeesus pidi maailmast ära võetama, seadis ta end Jeruusalemma poole teele. Ja enda ees läkitas ta minema sõnumitoojaid. Kui need tulid ühte samaaria külla ja tahtsid talle seal öömaja leida, ei võtnud külahavas teda vastu, sest tema oli teel Jeruusalemma poole. Seda nähes tema jüngrid Jaakobus ja Johannes ütlesid: “Issand, kas sa tahad, et me käsime tuel taevast alla tulla ja nad hävitada?” (Nii nagu Eelija tegi). Aga tema pöördus ümber ja sõitles neid.

Siis läksid nad ühte teise külla. Ja kui nad teel olid, ütles keegi Jeesusele: “Ma tahan sulle järgneda kõikjale, kuhu sa iganes lähed!” Jeesus vastas talle: “Rebastel on urud ja taeva lindudel pesad, kuid Inimese Pojal pole kohta, kuhu ta võiks oma pea toetada.” Aga kellelegi teisele ta ütles: “Käi minu järel.” Aga tema vastas: “Luba mul enne koju minna ja matta oma isa.” Siis tema ütles talle: “Lase surnuil oma surnuid matta, sina aga mine ja kuuluta Jumala riiki!” Ja veel keegi ütles talle: “Ma tahan käia sinu järel, kuid luba, et ma jätan enne oma perega jumalaga.” Jeesus vastas: “Ükski, kes on pannud oma käe adra külge ja ikka veel tagasi vaatab, ei kõlba Jumala riiki.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kuidas saada teada Jumala tahet? Selleks on kaks võimalust. Esimene neist on keeruline: tuleb hästi tunda pühakirja ning ajaloolisi kogemusi, kuidas on seal sisalduvaid põhimõtteid püütud ellu viia ja missugused on olnud tulemused, ning siis kujundada oma käitumine oma teadmiste ja Jumala ilmutuse põhimõtete järgi. Teine viis püüda Jumala tahet teada saada on aga hoopis lihtne: tuleb vaid tulihingeliselt palvetada ja siis liisku heita, näiteks mündiga kulli ja

kirja visata, ning seejärel otsustada täpselt mündi kukkumise järgi, mida teha või mida tegemata jätta.

Aga oh häda, mõlema variandi puhul võib asi halvasti lõppeda. Esimesel juhul võib Jumal pärast pahaselt ühmata: “Häh, kui sa ei teadnud, mida teha, miks sa minu käest ei küsinud – palvetanud siiralt, ja ma oleksin sulle liisu kaudu kohe öelnud, mida sa tegema pead!” Kuid ka teisel juhul jääks Jumalal veel õigust ülegi, kui ta manitseks: “No kuule, ise sa mõelda ei viitsi, viskad muudkui münti ja arvad, et teed siis kohe õigeid asju. Aga kuhu su enda mõistus jääb, miks sa ise ei otsusta ega taha võtta vastutust oma tegude eest, vaid üritad kõik oma ebaõnnestumised minu kaela ajada?”

Jah. Mida Jumal igapähele meist kunagi ütleb, seda mina ei tea – aga selge on see, et kahjuks jääb temale alati õigus teha etteheiteid meile, mitte vastupidi.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kord jalutas üks poiss looduskaitsealal, kui teda ründas verejanuline sääseparv. Poiss läks ühe noore puu juurde ja murdis oksa, et sellega sääski eemale peletada. Kuid kuriteole järgnes otsekohe karistus: oksa murdmist näinud pargivaht tormas noorukile õppetundi andma – ta murdis maha terve puukese, tegi sellest malaka ja hakkas seda viibutades poissi taga ajama... Nägin kord sellist, looduskaitse üle ironiseerivat karikatuuri, ning tänast evangeeliumi lugedes tuli see mulle meelde.

Miks oleks pidanud Samaaria küla Jeesuse tingimata vastu võtma? Samaarlased olid teist usku, juudid olid nende vastu sõda pidanud ja kord isegi nende pühamu hävitanud. Galilealased polnud küll samuti vere poolest juudid, kuid nad olid juudiusku, nad olid palverännakul Jeruusalemma ning nende tee sinna viis läbi samaarlaste maa. Kuigi Samaaria elanikud juudiusulisi ei armastanud, olid nad harjunud, et palverändurid käisid Jeruusalemmas igal aastal, ning samaarlased olid teinud nende majutamise ja varustamise endale lisatulu allika. Küll aga jäi neile alati õigus ära öelda, kui läbireisil olijate käitumine neid kuidagi solvas.

Seega on väga tõenäoline, et Jeesusele ja tema kaaskonnale oömaja andmisest keeldumise põhjuseks oli jüngrite üleolev hoiak ja ebaviisakas nõudlikkus, mis tekitas võõrustajates trotsi ja varjutas idamaadel üldiselt kehtiva külalislahkuse. Igal juhul viitab jüngrite edasine käitumine just sellele põhjusele, ja ka Jeesus näib oma hinnanguga seda versiooni kinnitavat, kui ta apostleid manitseb ja annab õiguse samaarlastele.

Ilmselt leiab iga inimene end vahel mõttelt lahendada probleem vägivalla abil. Isegi Jeesuse enda juures võime märgata, et ta mõnikord lausa vihastas, ja vahel kõlasid hoiatused tema suus ähvardustena. See sündis, kui ta hurjutas varisere või ajas välja kurje vaimu. Ükskord pani ta ka ise lausa käe külge – siis, kui ta peksis piitsaga templiõuest välja kõik lambad ja härjad, puistas laiali rahavahetajate müüdid ning lükkas kummuli nende lauad (Jh 2:12 jj). Siiski ei öelnud ta kusagil ei oma jüngritele ega kellelegi teisele, et nad peaksid tegema samamoodi.

Armsad õed ja vennad, kui päris aus olla, siis pole Jaakobuse ja Johannese agressiivsed tunded tänapäeva tõsisele kristlasele sugugi võõrad. Maailm näib kiirrongi tempos katastroofile lähenevat ja ristiusk vajub justkui selg ees üha sügavamale sohu. Vanu väärtusi enam ei hinnata ja uusi on raske väärtusteks nimetadagi. Siis tulevad kergesti need üpris ebakristlikud mõtted, et kui meie oleme jõuetud allakäigule vastu seisma, siis võiks armas Jumal saata kasvõi natuke tuld taevast ja neid kõige paadunumaid kurjategijaid, korrupante ja sõjaõhutajaid veidi nuhelda, et maailm taas kindlalt rööbastele saaks.

Kuid igal asjal on oma aeg. Kui Jeesus on öelnud, et ta tuleb kord kohut mõistma taeva ja maa üle, siis peab meil olema kannatust see ära oodata. Viimne lahendus on tema käes, ja meie peame olema mõõdukad nii oma sallivuses kui sallimatuses. Aamen.